

ტესტი დაწყებითი საფეხურის მასწავლებელთათვის ქართული ენა და ლიტერატურა

2013

ინსტრუქცია

ტესტი ორი ნაწილისგან შედგება – პროფესიული ცოდნა და მეთოდოლოგია და აკადემიური უნარები. ის 52 დავალებას შეიცავს. ზოგიერთ დავალებას ახლავს სავარაუდო პასუხები, ზოგიერთის პასუხი კი თქვენ თავად უნდა დანეროთ.

პასუხები აუცილებლად გადაიტანეთ პასუხების ფურცელზე, რომელიც თან ახლავს ტესტს (შესაბამისი ინსტრუქცია იხილეთ შემდეგ გვერდზე). ტესტირების შედეგი დადგინდება მხოლოდ და მხოლოდ პასუხების ფურცლის საფუძველზე.

ყურადღებით წაიკითხეთ თითოეული დავალების ინსტრუქცია, კარგად გაიაზრეთ, რა მოგეთხოვებათ დავალების შესრულებისას, და შემდეგ აირჩიეთ ან დანერეთ პასუხი.

ზოგიერთი დავალება, ერთი შეხედვით, სპეციფიკურ თეორიულ ცოდნას მოითხოვს, თუმცა, რეალურად ამ დავალებათა შესრულება სავსებით შესაძლებელია პედაგოგიურ გამოცდილებაზე დაყრდნობით.

შავი სამუშაოსათვის შეგიძლიათ გამოიყენოთ ტესტის ფურცლებზე არსებული ცარიელი ადგილები.

სამუშაოდ გეძლევათ 5 საათი.

დროის ამოწურვის შესახებ გაცნობებთ მეთვალყურე.

გისურვებთ წარმატებას!

სხვადასხვა ტიპის დავალებათა ინსტრუქციები

ტესტში წარმოდგენილი დავალებები სხვადასხვაგვარია ფორმატის თვალსაზრისით. ტესტში შეგხვდებათ:

- დავალებები არჩევითი პასუხებით;
- დავალებები ღია დაბოლოებით;
- შესაბამისობის დადგენა;
- თხზულება (ესეი).

არჩევითპასუხებიან დავალებებში პირობასა თუ შეკითხვასთან ერთად სავარაუდო პასუხებიც არის მოცემული. დავალების შესრულება გულისხმობს ოთხი სავარაუდო პასუხიდან ერთი სწორი პასუხის არჩევას.

პასუხის მონიშვნისას:

- *პასუხების ფურცელზე მოძებნეთ დავალების შესაბამისი ნომერი;*
- *ნომრის ქვეშ იპოვეთ უჯრა, რომელიც თქვენ მიერ არჩეულ პასუხს შეესაბამება;*
- *დასვით X ნიშანი ამ უჯრაში.*

თუ გსურთ პასუხების ფურცელზე მონიშნული პასუხის გადასწორება, მთლიანად გააფერადეთ უჯრა, რომელშიც დასვით X ნიშანი, ხოლო შემდეგ მონიშნეთ პასუხის ახალი ვარიანტი (დასვით X ნიშანი ახალ უჯრაში).

თითოეული არჩევითპასუხებიანი დავალება 1 ქულით ფასდება.

დავალებები ღია დაბოლოებით მოითხოვს დასმულ შეკითხვაზე პასუხის ჩამოყალიბებას, საკუთარი მსჯელობის გამყარებას სათანადო არგუმენტებით. თითოეული ღიადაბოლოიანი დავალება ფასდება სპეციალური სქემის მიხედვით. შესასრულებელი ნაბიჯების გათვალისწინებით, დავალება შეიძლება შეფასდეს 1, 2 ან მეტი ქულით. ამგვარ დავალებებზე პასუხის გასაცემად პასუხების ფურცელზე გამოყოფილია საგანგებო ადგილები.

შესაბამისობის დადგენის დავალებებში წარმოდგენილია მონაცემთა ორი სვეტი. ერთ სვეტში მოცემულია ე. წ. პირობა (მოვლენები, ფრაზები და ა. შ.), მეორეში კი – სავარაუდო პასუხები (ცნებები, ტერმინები და ა. შ.). დავალების შესრულება გულისხმობს ერთ სვეტში მოცემული ინფორმაციის მისადაგებას მეორე სვეტში მოცემულ ინფორმაციასთან. შესაბამისობის თითოეული დავალებისთვის პასუხების ფურცელზე მოცემულია ცხრილი. თქვენ უნდა შეავსოთ ცხრილის ცარიელი გრაფები – პირობის აღმნიშვნელი ასოს ქვეშ ჩაწეროთ მისი პასუხის შესაბამისი რიგითი ნომერი.

შესაბამისობის დადგენის თითოეული დავალება 1 ქულით ფასდება.

თხზულებაში უნდა წარმოაჩინოთ თქვენი პოზიცია, მოსაზრებები შემოთავაზებული საკითხის შესახებ, კონკრეტული არგუმენტებით დაასაბუთოთ სათქმელი. თხზულების დასაწერად პასუხების ფურცელზე გამოყოფილია საგანგებო ადგილი.

თხზულების მაქსიმალური ქულაა 13.

პროფესიული ცოდნა და მეთოდოლოგია

1. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელს მიესადაგება დახასიათება - არასოდეს იკვეცება და იკუმშება, ჩვეულებრივ, არ ეწარმოება მრავლობითი და წოდებითში ფუძის სახითაა წარმოდგენილი:

- (ა) აბსტრაქტულ სახელს
- (ბ) ადამიანის გვარს
- (გ) კრებით სახელს
- (დ) ადამიანის საკუთარ სახელს

2. იპოვეთ შეცდომა:

- (ა) ერთი და იგივე ადამიანი
- (ბ) ერთსა და იმავე ადამიანს
- (გ) ერთი და იგივე ადამიანის
- (დ) ერთმა და იმავე ადამიანმა

3. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი არ არის კალკის მაგალითი?

- (ა) რამდენიმე ახალგაზრდა პატიმრობაში აიყვანეს.
- (ბ) ასეთი პირობები ნამდვილად ხელსაყრელია.
- (გ) კომპანიის ახალი პროდუქტია უკვე გაყიდვაშია.
- (დ) სახეზეა ამ ყველაფრის შედეგი.

4. აირჩიეთ სიტყვის სწორი ფორმა:

- (ა) კონფიდენციალური
- (ბ) კონფინდენციალური
- (გ) კონფენდენციალური
- (დ) კონფედენციალური

5. რომელ წინადადებაშია დაშვებული შეცდომა?

- (ა) ეკონომიკური განვითარება საფრთხეს უქმნის გარემოს.
- (ბ) რეფორმების დაგეგმვისას უნდა გავითვალისწინოთ ეკონომიკური ფაქტორები.
- (გ) ჩემი მოსწავლე აბარებს გამოცდებს ეკონომიურ ფაკულტეტზე შესასვლელად.
- (დ) ჩემი ოჯახი ეკონომიურად ხარჯავს ელექტროენერგიას.

6. მასწავლებელი კლასში მუშაობისას იყენებს სხვადასხვა ტიპის ლექსიკონს – უცხო სიტყვათა ლექსიკონს, სინონიმთა ლექსიკონს, ეტიმოლოგიურსა თუ დიალექტიზმების ლექსიკონს და ა. შ.

რა მიზნით იმუშავებდა მასწავლებელი მოსწავლეებთან ორთოგრაფიულ ლექსიკონზე?

- (ა) მორფოლოგიის სწავლების მიზნით
- (ბ) პუნქტუაციის სწავლების მიზნით
- (გ) მოსწავლეთა ლექსიკური მარაგის გამდიდრების მიზნით
- (დ) მოსწავლეთა წერისა და მეტყველების კულტურის დახვეწის მიზნით

7. რომელ წინადადებაში არ არის დაშვებული სინტაქსური შეცდომა?

- (ა) ვუყურებდი მას, რომელიც წინა მერხზე იჯდა.
- (ბ) ეს არის რომანი, სადაც ავტორის პოზიცია არ ჩანს.
- (გ) გოგონა ისეთივე ბეჯითი იყო, როგორც მისი უფროსი ძმა.
- (დ) გოგონა უყურებდა სახლს, რომელიც ბავშვობას ახსენებდა.

8. ქვემოთ მოცემულია მოსწავლის ნაწერი, რომელშიც დაშვებულია რამდენიმე გრამატიკული შეცდომა. ამოიწერეთ შეცდომით დაწერილი სიტყვები, მიუთითეთ სწორი ფორმა და პასუხი დაასაბუთეთ. თითოეული შეცდომის გასწორება და შესაბამისი დასაბუთება ფასდება 2 ქულით.

გაითვალისწინეთ, რომ მოსწავლის მიერ სწორად დაწერილი თითოეული სიტყვის მცდარი ფორმით შეცვლის შემთხვევაში დაგაკლდებათ 1 ქულა.

როზინზონ კრუზომ იკრძნო, რომ იძირებოდა სასო წახკვეთიდა
დონე მოიკრიბა და ნაპირისკენ გასცხა. ცაღღებთან ხანგრძლივი
ზხძოღის შემდეგ ნაპირს მიახწნა. ასე აღმოჩნდა სრყდიად
მარწო უაჯრიოდ კუნძუღზე, ღმერთს მადღობა მოყხადა და
საწაპირის დათვახიიღება დაიწყო. კრუზომ კუნძუღზე ცხოვღებას
მადე შეეღვა ერთხად ზღვის ნაპირას ცეცხდი შენიშნა. ცეცხდის
ირვეღივ ადამიანები წავავაღდნენ. მოკვიანღებით ისინი ნაყვამი
ჩასხდნენ და გაცურეს.

9. აირჩიეთ ზმნის სწორი ფორმა:

- გაანალიზა
- გააანალიზა

დაასაბუთეთ თქვენი არჩევანი. რატომ იყრის თავს ერთად რამდენიმე -ა ამ ზმნაში, ანუ განმარტეთ რა ფუნქცია აქვს თითოეულ ა-ს.

(მაქსიმალური ქულა 1)

10. დააკვირდით უცხო სიტყვებს:

- რე-ანიმაცია
- რე-აბილიტაცია
- რე-კონსტრუქცია
- რე-ფორმაცია

რა მნიშვნელობას სძენს ამ სიტყვებს პრეფიქსი -რე?

(მაქსიმალური ქულა 1)

11. დაადგინეთ შესაბამისობა ფრაზეოლოგიზმებსა და მათს განმარტებებს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ფრაზეოლოგიზმის აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ მისი განმარტების შესაბამისი ნომერი (გაითვალისწინეთ, რომ ერთ-ერთი პასუხი ზედმეტია).

(ა) თავს ლაფი დაასხა	1. მყარია/შეუვალია
(ბ) სახტად დატოვა	2. ბევრს შრომობს
(გ) ციბრუტივით ტრიალებს	3. შეარცხვინა
(დ) წყალი აამღვრია	4. სამაგალითოა
(ე) ქვას გახეთქავს	5. გააკვირვა
(ვ) თითით საჩვენებელია	6. გააურკვევლობა შეიტანა
	7. სამარცხვინოა

ა	ბ	გ	დ	ე	ვ

12. დაადგინეთ შესაბამისობა სიტყვებსა და მათს მნიშვნელობებს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში სიტყვის აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ მისი მნიშვნელობის შესაბამისი ნომერი (გაითვალისწინეთ, რომ ერთ-ერთი პასუხი ზედმეტია).

(ა) ქონგური	1. მაღალი, ფრიალო კლდე
(ბ) ქარაფი	2. მაგარმერქნიანი მაღალი ხე
(გ) ქორაფი	3. უზარმაზარი ტალღა
(დ) ქურანი	4. ნაგებობის თავზე დაშენებული პატარა სვეტი
	5. წაბლისფერი ცხენი

ა	ბ	გ	დ

13. დაადგინეთ შესაბამისობა სიტყვებსა და მათს მნიშვნელობებს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში სიტყვის აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ მისი მნიშვნელობის შესაბამისი ნომერი (გაითვალისწინეთ, რომ ერთ-ერთი პასუხი ზედმეტია).

(ა) მყვარი	1. ცხენი
(ბ) ჰუნე	2. ყვავი
(გ) არგანი	3. ბაყაყი
(დ) ბჭე	4. ჯოხი
	5. კარი

ა	ბ	გ	დ

14. დაადგინეთ შესაბამისობა ნაწარმოებებსა და მათს ავტორებს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაწარმოების აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ შესაბამისი ავტორის ნომერი (გაითვალისწინეთ, რომ შესაძლებელია ავტორის გვარის გამეორება).

(ა) „ჭეკლბერი ფინის თავგადასავალი“	1. მაინ რიდი
(ბ) „საიდუმლო კუნძული“	2. ჟიულ ვერნი
(გ) „კაპიტან გრანტის შვილები“	3. მარკ ტვენი
(დ) „უთავო მხედარი“	4. ალექსანდრე დიუმა
(ე) „სამი მუშკეტერი“	

ა	ბ	გ	დ	ე

15. ქვემოთ მოცემულია ორი სვეტი. მარცხენა სვეტში წარმოდგენილია გამოთქმები, მარჯვენაში კი – მათი შესაძლო წარმომავლობა. დაადგინეთ შესაბამისობა გამოთქმებსა და მათს წარმომავლობას შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში გამოთქმის აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ მისი წარმომავლობის შესაბამისი ნომერი.

(ა) პიგმალიონი და გალათეა	1. ლიტერატურული
(ბ) კართაგენი უნდა დაინგრეს	2. მითოლოგიური
(გ) ამაოება ამაოებათა	3. ბიბლიური
(დ) ცხენში ვცვლი სამეფოს	4. ისტორიული
(ე) უძლები შვილი	
(ვ) ცხოვრება თეატრია	

ა	ბ	გ	დ	ე	ვ

16. მასწავლებელმა ბავშვებს ისე წაუკითხა ვაჟა-ფშაველას მოთხრობა „როგორ გაჩნდნენ ბუები ქვეყანაზე?“, რომ არ გააცნო მისი სათაური და სთხოვა, თვითონ დაესათაურებინათ იგი. მოსწავლეები თხზავდნენ და განმარტავდნენ სათაურის საკუთარ ვერსიებს. ამის შემდეგ მასწავლებელმა ბავშვებს გააცნო მოთხრობის ავტორისეული სათაური.

ჩამოთვლილთაგან რისთვის ვერ გამოიყენებდა მასწავლებელი ამ დავალებას?

- (ა) იმისთვის, რომ წარმოეჩინა ნაწარმოების მხატვრული ღირსებები.
- (ბ) იმისთვის, რომ ბავშვები მიმხვდარიყვნენ ტექსტის მთავარ სათქმელს.
- (გ) იმისთვის, რომ ბავშვებისთვის გაეღვიძებინა ავტორთან თანაშემოქმედების სურვილი.
- (დ) იმისთვის, რომ ეჩვენებინა ნაწარმოების კითხვითი წინადადებით დასათაურების შესაძლებლობა.

17. მე-6 კლასის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელმა გაკვეთილზე ისაუბრა ლიტერატურული თხრობის ხერხებზე და თავის მოსწავლეებს გააცნო მარკ ტვენის „ტომ სოიერის თავგადასავლის“ დასაწყისის ქართული თარგმანი:

„– ტომ!
პასუხი არ არის.
– ტომ!
პასუხი არ არის.
– რა დაემართა იმ ბიჭს? ტომ!
მოხუცმა ცხვირზე ჩამოიწია სათვალე და სათვალის ზემოდან მოათვალიერა მთელი ოთახი...“

რა მიზნით შესთავაზებდა მასწავლებელი ბავშვებს ამ ნიმუშს?

- (ა) რათა ბავშვებისთვის გაეცნო მარკ ტვენის შემოქმედება.
- (ბ) რათა ეჩვენებინა, რომ მთავარ გმირს ტომი ჰქვია.
- (გ) რათა ეჩვენებინა, რომ ნაწარმოების დაწყება შესაძლებელია პერსონაჟთა შესახებ ინფორმაციის წინასწარ გაცნობის გარეშე.
- (დ) რათა ბავშვებისთვის ეჩვენებინა, როგორი უპასუხისმგებლოა ნაწარმოების პერსონაჟი.

18. მოსწავლეებმა მოთხრობის შესწავლა დაასრულეს. მასწავლებელმა მათ შესთავაზა ამგვარი საშინაო დავალება: „წარმოიდგინეთ და აღწერეთ მოთხრობის მთავარი პერსონაჟის ბავშვობა, რაც ნაწარმოებში არ არის ნაჩვენები“.

რა მიზანს არ შეიძლება ისახავდეს ეს დავალება?

- (ა) მოსწავლეს განუვითარდეს მხატვრული ნაწარმოების დამოუკიდებლად შექმნის უნარი
- (ბ) მოსწავლეს განუვითარდეს ლიტერატურული წარმოსახვის უნარი
- (გ) მოსწავლე უკეთესად, უფრო ღრმად ჩაწვდეს ლიტერატურული პერსონაჟის ხასიათს
- (დ) მოსწავლეს დაანახოს ლიტერატურულ ნაწარმოებში პერსონაჟის ბავშვობის ასახვის მნიშვნელობა

19. მოსწავლეებმა დაასრულეს მე-19 საუკუნის ცხოვრების ამსახველი ერთ-ერთი მოთხრობის შესწავლა. მასწავლებელმა ბავშვებს შესთავაზა ამგვარი საშინაო დავალება: „გაათანამედროვეთ პერსონაჟები, აქციეთ ისინი ჩვენი ეპოქის ადამიანებად“.

ამ დავალების მიზანია, აჩვენოს მოსწავლეებს, რომ:

- (ა) თითოეულ მათგანს შეიძლება ჰქონდეს მოთხრობის წერის ნიჭი
- (ბ) ნაწარმოების გმირების წინაშე მდგარი პრობლემები დღესაც აქტუალურია
- (გ) მათ უნდა შეეძლოთ ნებისმიერი მწერლის სტილის იმიტირება
- (დ) მე-19 საუკუნის ცხოვრებასა და თანამედროვეობას ერთმანეთთან საერთო არაფერი აქვს

20. მას შემდეგ, რაც მოსწავლეებმა შეისწავლეს აკაკი წერეთლის ლექსი „სულიკო“, მასწავლებელმა მათ მოასმენინა ამ პოეტურ ნაწარმოებზე შექმნილი სიმღერა.

ჩამოთვლილთაგან რომელი მოსაზრებით ვერ აიხსნება მასწავლებლის გადაწყვეტილება?

სიმღერის მოსმენა მოსწავლეს:

- (ა) პოეტური ტექსტის დამახსოვრებას გაუადვილებს.
- (ბ) აგრძობინებს აკაკის ლექსის მუსიკალურობას.
- (გ) უკეთესად განაცდევინებს აკაკის ლექსის განწყობას.
- (დ) დაარწმუნებს პოეტური ნაწარმოების მუსიკალური ინტერპრეტაციის აუცილებლობაში.

21. წაიკითხეთ გალაკტიონის ლექსი „ორნამენტი“:

ფანჯრის მინებზე
ქარბუქივით ატყდა ტყეები –
გლედიჩიები,
ზამბახები, ორხიდეები.
გადარეული ორნამენტით
მოირთო მინა.
გარეთ ყინვაა, ყვავილებიც გადაიყინა.

ქვემოთ მოცემულია ამ ლექსის ორი ფრაგმენტის (გამუქებული სტრიქონების) სხვადასხვაგვარი ახსნა. ჩამოთვლილთაგან რომელი ახსნა არ არის მართებული?

- (ა) ფრაზა – „ქარბუქივით ატყდა ტყეები“ – შეიძლება გამოვიყენოთ შედარების სასწავლებლად, ხეების მსგავსი გამოსახულებების ქაოსურობა შედარებულია ქარბუქთან, ჩნდება სიცივის და ქარბუქის განცდა
- (ბ) „ქარბუქივით ატყდა ტყეები“ – მეტაფორული გამოთქმაა, რადგან ყვავილების თვისებები (მოყვანილობა) და ტყის თვისება (სიხშირე, ატეხილი ტყე) გადატანილია მინაზე ყინვისგან გაჩენილ გამოსახულებებზე
- (გ) ფრაზაში „გადარეული ორნამენტით მოირთო მინა“ სიტყვა „გადარეული“ არის ეპითეტი, პოეტური განსაზღვრება; ის უფრო ხატოვნად, შთამბეჭდავად გადმოსცემს მინაზე წარმოქმნილი ყინულის „ორნამენტების“ სიმრავლეს და ქაოსურობას;
- (დ) „გადარეული ორნამენტით მოირთო მინა“ – მეტაფორული გამოთქმა არ არის; ყინვა მინას ნამდვილი ორნამენტებით მართლაც ამკობს. „გადარეული“ კი „ორნამენტის“ ეპითეტია, აძლიერებს ემოციას და შთამბეჭდავს ხდის აღწერილ სურათს

22. წაიკითხეთ ნაწყვეტი ვაჟა-ფშაველას მოთხრობიდან „ხმელი წიფელი“ და შეასრულეთ დავალებები.

„ყველას და, მათ შორის, მეც მიყვარს მაღალი, მწვანით მორთული მთა, გაზაფხულის სუნი, ახლად ამომავალი ბალახი, ახლად დამდნარი ყინულისთვის რომ უჯობნია... მაგრამ ამჟამად ყველაფერი მავიწყდება და თვალწინ მიდგება მხოლოდ ერთი ხმელი წიფელი...“

თხრობა პირველ პირში მიმდინარეობს. თხრობის ეს ფორმა გარკვეულ ეფექტს ქმნის. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელ პასუხში არ არის ასახული ეს ეფექტი მართებულად?

- (ა) მოთხრობელსა და მკითხველს შორის მჭიდრო ემოციურ კავშირს ამყარებს.
- (ბ) შთაბეჭდილებას ქმნის, რომ ავტობიოგრაფიული ჟანრის ნაწარმოებს ვკითხულობთ.
- (გ) გვარწმუნებს, რომ ავტორს მართლაც ნანახი და განცდილი აქვს ის, რაზეც გვესაუბრება.
- (დ) ქმნის ერთგვარი დასწრების ეფექტს, ანუ მკითხველს ასახული მოვლენების თანამონაწილეს ხდის.

ამოიწერეთ სიტყვები, რომლებიც მოწმობს, რომ ავტორს არ სურს, გამორჩეულ პიროვნებად წარმოჩნდეს:

(მაქსიმალური ქულა 1)

23. როდესაც კლასში დაასრულეს მოთხრობის შესწავლა, მასწავლებელმა შესთავაზა მოსწავლეებს ნაწარმოების სხვა, განსხვავებული ფინალის დაწერა. ბავშვებმა წაიკითხეს თავიანთი ნამუშევრები და მასწავლებელთან ერთად გამოავლინეს მათ შორის საუკეთესო.

რა ნიშნით შეარჩევდით საუკეთესო ნამუშევარს?

(მაქსიმალური ქულა 1)

წაკითხეთ გალაკტიონ ტაბიძის ლექსი „გაგონდება თუ არა...“ და შეასრულეთ **24-ე**, **25-ე** და **26-ე** დავალებები:

გაგონდება თუ არა
კარალეთის დღეები,
მთების ლურჯი კამარა –
უცხო სამოთხეები?
კიდევ შეგრჩა თუ არა
მხიარული თვალები?
თუ დრომ გადაუარა
და ჩაუქრო ალები?
მივდიოდით მხარდამხარ
და დრო გვეუარესა,
აწ არ ვიცი, სადა ხარ
და რომელსა მხარესა.

24. ამოიწერეთ სიტყვა, რომელიც დიდ, ფართო სივრცეზე მიგვანიშნებს:

(მაქსიმალური ქულა 1)

25. ამოიწერეთ ის სიტყვები, რომლებიც მიგვანიშნებს ლირიკული გმირის და მისთვის საყვარელი ადამიანის დაშორების მიზეზზე? (პასუხი დაასაბუთეთ.)

(მაქსიმალური ქულა 2)

26. ამოიწერეთ ლექსიდან პოეტის მიერ შექმნილი ახალი სიტყვა და გრამატიკული ცნებების გამოყენებით აუხსენით VI კლასის მოსწავლეებს, როგორ არის ის შექმნილი.

(მაქსიმალური ქულა 2)

წაიკითხეთ გურამ რჩეულიშვილის ნაწარმოები „ტკივილი? – არა, რაღაც და გათავდა“, და შეასრულეთ **27-ე** და **28-ე** დავალებები:

პირველი თოვლი სულ თხელი იყო. იმ ღამეს არ გადაიღო. დილისთვის მთელი ველი დაფარა. ახლა უკვე ფეხი ეფლობოდა. მოშვიდა ბაჭიას. ციოდა. თოვლი გაქექა და უკანა ფეხებზე ხტომით დაეშვა ჭალისაკენ. ქარი უბერავდა. ვერაფერი იპოვა.

შიოდა.

ძალიან, ძალიან მოუნდა ბალახი, თუნდაც სულ ცოტა; უფრო მოუნდა ან თივა, ან ყლორტი.

შიოდა.

რა გემრიელი იქნებოდა ბალახი.

ახლა შუა ველზე მიკუნტრუშობდა.

შიოდა.

უცებ იგრძნო რაღაც.

ტკივილი? – არა.

რაღაც და გათავდა.

ვანომ თავის შვილს დაუძახა და მოკლული ბაჭია აბგაში ჩაუდო.

– მამა, ფეხები მომეყინა, – თქვა ბიჭმა.

– ნუ გეშინია, ერთ საათში შინ ვიქნებით, – დაამშვიდა მამამ.

27. აუხსენით V კლასის მოსწავლეებს ამ ნაწარმოების ჟანრის თავისებურებები.

(მაქსიმალური ქულა 1)

28. დაეხმარეთ V კლასის მოსწავლეებს ამ ნაწარმოების ძირითადი აზრის გაგებაში. შესთავაზეთ მათ პარალელები სხვა ნაწარმოებებიდან.

(მაქსიმალური ქულა 3)

წაიკითხეთ ნაწყვეტი არჩილ სულაკაურის მოთხრობიდან „ზევით და ქვევით“, და შეასრულეთ 29-ე და 30-ე დავალებები.

„ლია სადარბაზოს კიბეზე არბოდა. (ეს ბავშვობისდროინდელი ამბავია).

გამწარებული მივდევდი ლიას, თან ვემუქრებოდი. ჩემს მუქარას აინუნშიც არ აგდებდა. კიბის მოსახვევში შემომციცინებდა, დამეჭყანებოდა და ისევ არბოდა.

– დაგიჭერ და შავ დღეს დაგაყენებ! – აცხახოდი.

ნამდვილად ვცდილობდი დაჭერას, მაგრამ ლია ათიოდე საფეხურით მაღლა გარბოდა და ვერ ვეწეოდი. სულ იმის იმედი მქონდა, მეოთხე სართულზე მოვიმწყვდევდი და ერთს რიგიანად მივბერტყავდი. ლია კი, ავარდებოდა თუ არა მეხუთე სართულზე, ზარის ღილაკს ეცემოდა და დედამისიც მაშინვე გაუღებდა კარს.

გაწბილებული ერთხანს უაზროდ ვიწრიალებდი ლიას კარის წინ. მერე დავეყვებოდი კიბეს და მეორე დღისთვის ახალ გეგმებს ვაწყობდი, როგორ მომეხელთებინა. მაგრამ ლია ჩემზე ეშმაკი იყო, ჭკვიანი.

ჩავივლიდი მეხუთე სართულს და ისევ მესმოდა ნაცნობი ხმა:

– ეი, ზღარბო, აკი დაგიჭერო?! – ლიას ცბიერად უციმციმებდა თვალები.

მე ვემუქრებოდი:

– სხვა დროს დაგიჭერ!

– გინდა, შევრიგდეთ?

– არა!

ლია სიცილით კვდებოდა. სულ იმას ვფიქრობდი, ამდენ ბიჭებში მაინცდამაინც მე რატომ ამომირჩია-მეთქი. სხვაზე ნაკლებად არ ვთამაშობდი არც ბურთს, არც ლახტს. პირიქით, ჩემი თავი სხვებზე ყოჩაღი მეგონა. იქნებ მართლა ვგავდი ზღარბს? დაეჭვებული საკუთარ თავს დიდხანს ვათვალთვლებდი სარკეში. მაინც რა საძაგელი თმა მქონდა, აჯაგრული, მოუხეშავი. მე რომ სხვა ბიჭებივით ხუჭუჭთმიანი ვყოფილიყავი, მაშინ!.. ოჰ, როგორ მოსწონთ გოგოებს ხუჭუჭთმიანი ბიჭები! რა იქნებოდა, მეც მქონოდა ხვეული თმა, აბრეშუმით რბილი. მაშინ ალბათ ლია აღარ გამაბრაზებდა.

ლია ვერ წარმოიდგენდა, როგორ განვიცდიდი. კიდეც კარგი, ლია სხვა სკოლაში სწავლობდა და ერთი ჩემი საიდუმლო არ იცოდა. შესვენებაზე, გაკვეთილის დაწყების წინ, თმას წყლით ვისველებდი და ვიტკეპნიდი. უნდა გენახათ, რა ლაღად ვგრძობდი თავს გაკვეთილზე. მაგრამ გაკვეთილი დასასრულს უახლოვდებოდა და ჩემი ტანჯვაც იწყებოდა. თმა ნელ-ნელა შრებოდა და იჯაგრებოდა. ასე მეგონა, მთელი ქვეყანა ჩემს თავთან მოგროვილიყო და თვალს ადევნებდა, როგორ დგებოდა ყალყზე ჭაგარი.

ერთხელ ბიჭები ეზოში ბურთს ვთამაშობდით. ის იყო, ბურთი ჩამომაწოდეს და თავი უნდა დამერტყა, ლიას ხმა გავიგონე:

– ეი, ზღარბო, თავი არ დაარტყა, ბურთი გასკდება!

როდესაც გონს მოვედი, აქომინებული ლიას მივდევდი. კიბის დასასრულს კინალამ დავეწიე. ლია კარს მიაწყდა. სწრაფად აიწია ფეხის წვერებზე და ზარის ღილაკს თითი დააჭირა. აქ უკვე სასწაული მოხდა. ზარმა არ დარეკა. სასოწარკვეთილმა ლიამ მუშტები დაუშინა კარს, მაგრამ მე უკვე მის წინ ვიდექი. თხელი, სიფრიფანა აიტუზა და ხმას აღარ იღებდა. შეშინებული შემომცქეროდა. ისეთი უმწეო ჩანდა, გამიკვირდა, ეს როგორ მაბრაზებდა-მეთქი, მაგრამ ვიდრე ამას გავიფიქრებდი, ლია კალმახით დამისხლტა ხელიდან და ქვევით დაეშვა, თან მომაძახა:

– ზღარბო!

მოულოდნელობისგან გავშეშდი. მერე დავედევნე, მაგრამ ლია აღარსად ჩანდა. სირბილით ჩავედი ეზოში, ბიჭებს ვკითხე – ლია ხომ არ გამოსულა-მეთქი?! არაო, – მიპასუხეს. ისევ ამოვბრუნდი. მეოთხე სართულზე ასულს ლიას სიცილი მომესმა. ავიხედე. ლიას კიბის მოაჯირზე ნიკაპი დაეყრდნო და ღიმილით დამცქეროდა... მე კი არ დამცქეროდა, ჩემს თმას უღიმოდა.

29. მიუთითეთ ორი ძირითადი საკითხი, რომელთაც ეხება ეს ნაწყვეტი, და დაეხმარეთ VI კლასის მოსწავლეებს მათს გააზრებაში.

(მაქსიმალური ქულა 2)

30. წარმოიდგინეთ, რომ გყავთ სამი ტიპის მოსწავლე:

I – განვითარებული აქვს ლოგიკური აზროვნების უნარი, კარგად აღიქვამს და იგებს სქემებს;

II – განვითარებული აქვს ხატოვანი აზროვნების უნარი, უადვილდება ვიზუალური მასალის ინტერპრეტირება;

III – უადვილდება ადამიანებთან ურთიერთობა, აქვს სხვა ადამიანების განცდების წვდომის უნარი.

აღწერეთ დავალებები, რომლებსაც შეურჩევდით თითოეული ტიპის მოსწავლეს საშინაო ან საკლასო სამუშაოსთვის მოცემული ნაწყვეტის უკეთ გასააზრებლად.

I.

II.

III.

(მაქსიმალური ქულა 3)

კითხვისა და წერის სწავლება

31. გაეცანით I კლასის მოსწავლეებისთვის განკუთვნილ დავალებებს:

I. ჩასვი გამოტოვებული ასო:

მ-ე

ქუ-ი

II. ჩაწერე ცხოველის სახელი:

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

III. წაიკითხე სიტყვები და შეაერთე ისრებით შესაბამის ნახატთან:

ბარი

ბალი

მასწავლებლის მიზანია, ბავშვებმა ისწავლონ, რომ ასო-ბგერას სიტყვების განმასხვავებელი ფუნქცია აქვს. რომელი დავალება დაეხმარება მასწავლებელს ამ მიზნის მისაღწევად?

- (ა) I და II
- (ბ) II და III
- (გ) მხოლოდ II
- (დ) მხოლოდ III

32. კითხვის სირთულეების პრევენციისათვის მნიშვნელოვანია სკოლამდელ ასაკში ბავშვის იმ უნარების განვითარებაზე ზრუნვა, რომლებიც კითხვისათვის მზაობას განაპირობებს. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი უნარის განვითარებაა ადეკვატური და მიზანშეწონილი სკოლამდელ ასაკში?

- (ა) ბგერების სწორად გამოთქმა, ასოების გამოწერა და სიტყვების უშეცდომოდ ჩაწერა
- (ბ) ასო-ბგერითი მიმართებების დასწავლა და ასოებისგან სიტყვების აწყობა
- (გ) სიტყვის ბგერითი შემადგენლობის გარჩევა და ლექსიკური მარაგის გამდიდრება
- (დ) ასოებისგან სიტყვების და სიტყვებისგან მარტივი წინადადებების აწყობა

33. ქვემოთ მოცემულია აქტივობები, რომელთაც მასწავლებლები ხშირად იყენებენ ახალი ტექსტის შესწავლის დროს. რომელი აქტივობის შესრულება გაუჭირდებათ მოსწავლეებს დამოუკიდებლად ან დასჭირდებათ მასწავლებლის დახმარება?

- (ა) მასწავლებელი უკითხავს მოსწავლეებს დაუსრულებელ ტექსტს და სთხოვს, გამოთქვან ვარაუდი, თუ როგორ შეიძლება დასრულდეს ტექსტში მოთხრობილი ამბავი.
- (ბ) მოსწავლეები კითხულობენ ტექსტის სათაურს, ათვალთვალებენ ილუსტრაციებს და გამოთქვამენ ვარაუდს ტექსტში მოთხრობილი ამბის შესახებ.
- (გ) მოსწავლეები კითხულობენ ტექსტს, გამოყოფენ მათთვის უცნობ სიტყვებს და ამ სიტყვების გამოყენებით შეადგენენ წინადადებებს.
- (დ) მასწავლებელი მიუთითებს თემას წაკითხული ტექსტიდან, მოსწავლეებმა უნდა იპოვონ ტექსტში ის ადგილი, სადაც ეს თემა განხილულია.

34. წერა-კითხვის სწავლებისას მასწავლებლები ხშირად იყენებენ „დღიურის წერის“ მეთოდს – ბავშვები შესასწავლი თემის შესახებ საკუთარ იდეებსა და აზრებს წერენ დღიურებში, რომლებიც მასწავლებლის მიერ არ მოწმდება.

ქვემოთ მოცემულია ინფორმაცია მოსწავლეთა შესახებ. რომელი მოსწავლისთვის იქნება აღნიშნული მეთოდი ყველაზე მოსახერხებელი საკუთარი შესაძლებლობების გამოსავლენად?

- (ა) გიორგისთვის – ის მგრძობიარეა სხვათა განწყობებისა და განცდების მიმართ, შეუძლია სხვათა ქცევის მოტივების გამოცნობა.
- (ბ) ანასთვის – ის ჩუმი და ჩაფიქრებული ბავშვია, კარგი ინტუიცია აქვს და საკმაოდ დამოუკიდებელია.
- (გ) ანდროსთვის – მას უყვარს ლოგიკური მსჯელობა და ფიქრი, კარგად იგებს და აღიქვამს სქემებს.
- (დ) მაიასთვის – ის ადვილად იგებს სიტყვის მნიშვნელობებს და მოსწონს სიტყვებით თამაში.

35. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი გამოადგება მასწავლებელს ყველაზე ნაკლებად იმის დასადგენად, რომ მოსწავლემ გაიაზრა წაკითხული ტექსტი?

- (ა) მოსწავლე საკუთარი სიტყვებით გადმოსცემს ტექსტის ძირითად აზრს.
- (ბ) მოსწავლე განმარტავს ტექსტში მოცემულ ძირითად საკითხებს.
- (გ) მოსწავლეს მოჰყავს ტექსტში დასმული პრობლემის შესაბამისი მაგალითები.
- (დ) მოსწავლე ტექსტის შინაარსს გადმოსცემს ტექსტის ლექსიკის გამოყენებით.

36. მასწავლებელმა II კლასის მოსწავლეთა კითხვის უნარის გასაუმჯობესებლად ერთი სემესტრის განმავლობაში ახალი მეთოდის გამოყენება სცადა. სემესტრის ბოლოს ჩატარებული ტესტირების საფუძველზე დაასკვნა, რომ ახალმა მეთოდმა მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა მოსწავლეთა კითხვის უნარი.

გაეცანით ქვემოთ მოცემულ პირობებს:

- I. კითხვის უნარის შეფასება ახალი მეთოდით მუშაობის დაწყებამდე და მეთოდის გამოყენების შემდეგ.
- II. პარალელურ II კლასში (სადაც ისევ ძველი მეთოდით მუშაობდა მასწავლებელი) კითხვის უნარის შეფასება სემესტრის დასაწყისში და სემესტრის ბოლოს და სამიზნე კლასის შედეგებთან შედარება.
- III. მოსწავლეების მშობლების გაფრთხილება, რომ აღნიშნული სემესტრის განმავლობაში გაეკონტროლებინათ შვილების საშინაო დავალებები.

ამ პირობათაგან რომლის განხორციელება იყო საჭირო, რომ მასწავლებელს აღნიშნული დასკვნის გამოტანის საფუძველი ჰქონოდა?

- (ა) მხოლოდ I
- (ბ) მხოლოდ II
- (გ) I და II
- (დ) I და III

37. ტექსტზე მუშაობის ერთ-ერთი მეთოდი – „მოზაიკა“ – გულისხმობს მოსწავლეების განაწილებას ჯგუფებში. თითოეულ მონაწილეს მასწავლებელი სამუშაოდ აძლევს ტექსტის გარკვეულ მონაკვეთს, რომლის შინაარსის „ექსპერტიც“ ხდება მოსწავლე. შემდეგ სხვადასხვა ჯგუფის წევრები, რომლებიც შეისწავლიან ერთსა და იმავე ფრაგმენტს, ხვდებიან ერთმანეთს „ექსპერტთა ჯგუფებში“ საკუთარი ფრაგმენტის განსახილველად. ექსპერტულ ჯგუფებში მონაწილეები მსჯელობენ ამ ფრაგმენტის შინაარსის შესახებ. შემდეგ დაბრუნდებიან საწყის ჯგუფებში და გააცნობენ „კოლეგებს“ საკუთარი ფრაგმენტის შინაარსს.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი უნარის განვითარებას უწყობს ეს მეთოდი ყველაზე ნაკლებად ხელს?

- (ა) თანატოლების აზრის მოსმენისა და გაზიარების
- (ბ) ინდივიდუალური პასუხისმგებლობის ჩამოყალიბების
- (გ) მთლიანი ტექსტის ინდივიდუალურად დამუშავების
- (დ) ტექსტის გააზრებაში სხვებისთვის დახმარების გაწევის

38. ქვემოთ მოცემულია რეკომენდაციები კითხვის სწავლებასთან დაკავშირებით. რომელი რეკომენდაცია შეესაბამება კითხვის სწავლების დაბალანსებულ მიდგომას?

- (ა) ძირითადი ყურადღება მიმართული უნდა იყოს კითხვაში პრობლემების მქონე ბავშვების მიერ სიტყვებში ბგერების გარჩევისა და დეკოდირების ჩვევის ათვისებაზე.
- (ბ) გრაფემის ფონემად დეკოდირების ჩვევის შემუშავება ბავშვისთვის საინტერესო, შინაარსიან მასალაზე დაყრდნობით უნდა ხდებოდეს.
- (გ) მთავარია სიტყვის მნიშვნელობის გაგება, რომლის საფუძველზეც მოხდება სიტყვისა და მასში შემავალი ბგერითი შეთანხმებების ცნობა.
- (დ) დამწერლობის ანბანური სისტემის მქონე ენაში კითხვის ათვისება მიზანშეწონილია ასო-ბგერითი შესატყვისობის პირდაპირი სწავლებით.

39. მასწავლებლის მიზანია I კლასის მოსწავლეებს განუვითაროს ფონემების გაცნობიერების უნარი. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი დავალება გამოადგება მას ამ მიზნისთვის?

- (ა) მასწავლებელი ასახელებს ბგერებს, მოსწავლეებმა უნდა მოძებნონ ამ ბგერების შესატყვისი ასოები პლაკატზე.
- (ბ) მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს, სიტყვაში ერთი ბგერა შეცვალონ ისე, რომ სხვა სიტყვა გამოვიდეს.
- (გ) მასწავლებელი დაფაზე წერს სიტყვას და სთხოვს მოსწავლეებს, ააწყონ ეს სიტყვა მოძრავი ანბანის გამოყენებით.
- (დ) მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს, მასთან ერთად ხმამაღლა და გარკვევით „გაახმოვანონ“ ანბანის ასოები.

40. ზოგიერთი მეცნიერის აზრით, პირველი წლის ბოლოს კითხვის სწავლაში წარმატების წინასწარმეტყველება შესაძლებელია ბგერებისა და მარცვლების სიტყვაში გაერთიანების უნარის მიხედვით. კითხვის სწავლების რომელი მიდგომის სასარგებლოდ მეთყველებს აღნიშნული ფაქტი?

- (ა) აღმავალი მოდელის, რომლის მიხედვითაც ინფორმაციის გარდაქმნა მიმდინარეობს ქვემოდან ზემოთ, ნაწილიდან (ასო-ბგერიდან) მთელისკენ (სიტყვისკენ).
- (ბ) აღმავალი მოდელის, რომლის მიხედვითაც კითხვის სწავლება კონტექსტზე დაყრდნობით სიტყვის გამოცნობის სტრატეგიით უნდა განხორციელდეს.
- (გ) დაღმავალი მოდელის, რომლის მიხედვითაც სიტყვის და მასში შემავალი ბგერების ცნობა სიტყვის მნიშვნელობის საფუძველზე უნდა მოხდეს.
- (დ) დაღმავალი მოდელის, რომლის მიხედვითაც კითხვის სწავლება ასოებსა და მათ ბგერით შესატყვისებს შორის კავშირის დამყარების ჩვევის გამომუშავებაა.

41. ანა წერისას ხშირად უშვებს შეცდომებს, აკლებს ან ამატებს ასოებს სიტყვაში. აღწერეთ აქტივობა, რომელიც დაეხმარება ანას ამ პრობლემის დაძლევაში და თან საშუალებას მისცემს, თავად აღმოაჩინოს და გაასწოროს საკუთარი შეცდომები.

წაკითხეთ IV კლასის მოსწავლეებისთვის განკუთვნილი ტექსტი, შეასრულეთ 42-ე, 43-ე და 44-ე დავალებები.

ადამიანს უძველესი დროიდან აინტერესებდა, როგორ ფრენენ ჩიტები. ბერძნული მითის მიხედვით, პირველად ჰაერში დედალოსი და იკაროსი აფრინდნენ. მათ ბუმბულისა და ცვილის ფრთები გაუკეთებიათ, მაგრამ მზესთან ახლოს მისულან და ორივე ძირს დანარცხებულა... გამომგონებლები ფრთებს ხან ველოსიპედს უმაგრებდნენ, ხან ურმებს, თუმცა, მიწას ვერავინ ასცდა. 1850 წელს მეცნიერმა ჯორჯ კელიმ გამოიგონა მანქანა, რომლითაც ის გორაკიდან ეშვებოდა და შემდეგ ქარის საშუალებით ჰაერში აღიოდა. ჯორჯის მანქანა მხოლოდ ქარიან ამინდში დაფრინავდა. ფელიქს დიუ ტამპლმა ახალი მოდელი შექმნა – მას ძრავა დაუმატა. და აი, ის დაეშვა გორაკიდან, რათა სიჩქარე განვეითარებინა და... კიდევაც აფრინდა! თუმცა, მალევე ჩამოვარდა – ძრავა ძალიან მძიმე იყო. ამერიკელი ძმები რაიტები იყვნენ პირველები, რომელთა მცდელობაც წარმატებული აღმოჩნდა. 1903 წელს მათ შექმნეს ძრავიანი თვითმფრინავი მბრუნავი თავებით, რომლებსაც პროპელერები უწოდეს. „პროპელერი ჰაერს შეისრუტავს და უკან გაიწოვს, თვითმფრინავი კი წინ წავა,“ – ფიქრობდნენ ისინი.

42. ზემოთ მოცემულ ტექსტთან დაკავშირებით დაუსვით მოსწავლეებს შეკითხვა, რომლის საშუალებით დაადგენთ, შეუძლიათ თუ არა მათ მოვლენათა შორის მიზეზშედეგობრივი მიმართებების დანახვა.

(მაქსიმალური ქულა – 1)

43. დაუსვით მოსწავლეებს შეკითხვა, რომლის საშუალებით დაადგენთ, შეუძლიათ თუ არა მათ ტექსტის სხვადასხვა ნაწილში მოცემული ინფორმაციის ერთმანეთთან დაკავშირება და მასზე დაყრდნობით დასკვნის გამოტანა.

(მაქსიმალური ქულა – 1)

44. დაუსვით მოსწავლეებს შეკითხვა, რომელიც ახალი ინფორმაციის საკუთარ ცოდნასთან ინტეგრაციის საშუალებას მისცემს და წაკითხულის გააზრებაში დაეხმარება.

(მაქსიმალური ქულა – 1)

აკადემიური უნარები

წაკითხული ტექსტის გააზრება

ყურადღებით წაკითხეთ და გააზრეთ ტექსტი. თითოეული შეკითხვის სავარაუდო პასუხებიდან აირჩიეთ ის ვარიანტი, რომელიც მართებულია მოცემული ტექსტის მიხედვით.

ბაზისურ ემოციებთან ერთად (სიხარული, ბრაზი, შიში და ა. შ.), ადამიანებისთვის დამახასიათებელია მეორეული, უფრო რთული ემოციები, მაგალითად, სირცხვილი, სიამაყე და დანაშაულის გრძობა. ასეთ ემოციებს მე-ს ცნობიერებასთან დაკავშირებული ემოციები ეწოდება, ვინაიდან თითოეული მათგანი გავლენას ახდენს მე-ს განცდის გამძაფრებაზე. თუ გვრცხვენია ან უხერხულად ვგრძობთ თავს, ვცდილობთ, მოვიქცეთ ისე, რომ სხვებისთვის ჩვენი შეცდომა ან წარუმატებლობა შესამჩნევი არ იყოს. დანაშაულის გრძობა ვინმესთვის ზიანის მიყენების დროს ჩნდება. ასეთ სიტუაციაში ჩვენ მიერ ჩადენილი არასწორი საქციელის გამოსწორებასა და ურთიერთობის აღდგენას ვცდილობთ. სიამაყე კი, პირიქით, საკუთარი მიღწევებით კმაყოფილებას გულისხმობს, რომლის დროსაც სურვილი გვიჩნდება, სხვებს მოვუყვებით, როგორ მივალწიეთ დასახულ მიზანს და რა გეგმების განხორციელებას ვაპირებთ მომავალში.

საკუთარი ემოციების გაცნობიერებისა და გაგების უნარის განვითარება შემეცნებით განვითარებას უკავშირდება. 4-5 წლის ბავშვები სიამაყის ნაცვლად სიხარულს, ბედნიერებასა და აღფრთოვანებას, დანაშაულის გრძობის ნაცვლად კი – დასჯის შიშს აღწერენ. სკოლის ასაკის ბავშვებს უკეთ შეუძლიათ ახსნან საკუთარი ემოციები. თუ 6-7 წლის ასაკში სიამაყის მიზეზად უფროსების მხრიდან შექებას ასახელებენ, 8 წლის ასაკიდან ბავშვები სიამაყესა და დანაშაულის გრძობას უკვე საკუთარ წარმატებასა თუ წარუმატებლობას უკავშირებენ. სიამაყის, სირცხვილის ან დანაშაულის განცდის კომპლექსური გაგება სოციალური გამოცდილების საფუძველზე კოგნიტური განვითარების კვალდაკვალ ყალიბდება.

ბავშვებში, რომლებსაც მშობლები ხშირად მათ უარყოფით თვისებაზე ან არასწორ საქციელზე მიუთითებენ, მე-ს ცნობიერებასთან დაკავშირებული ემოციები უფრო მძაფრია – წარუმატებლობის შემთხვევაში გადამეტებული სირცხვილის, წარმატების შემთხვევაში კი გადამეტებული სიამაყის გრძობა უჩნდებათ. იმ ბავშვებში, რომელთა მშობლები, პირიქით, ძირითად ყურადღებას ალტერნატიულ გონივრულ ქცევაზე ამახვილებენ, სირცხვილისა და სიამაყის გრძობები ზომიერია. შესაბამისად, ისინი სიძნელეებს გაცილებით უკეთ უმკლავდებიან.

სირცხვილის ძლიერი გრძობა ადაპტაციასთან დაკავშირებულ პრობლემას – გულჩათხრობილობასა და დებრესიას, აგრეთვე, სირცხვილის გრძობის მაპროვოცირებელი სიტუაციისა და ადამიანების მიმართ ბრაზსა და აგრესიას იწვევს. დანაშაულის გრძობას უფრო კონკრეტული ხასიათი აქვს, რადგან კონკრეტულ ქმედებას თუ უმოქმედობას უკავშირდება და, შესაბამისად, ნაკლებად ახდენს უარყოფით გავლენას თვითშეფასებაზე. დანაშაულის გრძობა, რომელიც გარკვეულ სიტუაციებში ჩნდება და რომელსაც სირცხვილის გრძობა არ მოსდევს, პირიქით, ბავშვს საზიანო იმპულსების დაძლევაში ეხმარება და მის მიერ ჩადენილი ცუდი საქციელის გამოსწორებისა და უფრო გონივრული ქცევისაკენ უბიძგებს.

მე-ს ცნობიერებასთან დაკავშირებული ემოციების ჩამოყალიბებისთვის კულტურას დიდი მნიშვნელობა აქვს. დასავლეთის ინდივიდუალისტურ საზოგადოებებში ბავშვს ასწავლიან, იამაყოს პიროვნული მიღწევებით, მაგალითად, თუ ბურთი ყველაზე შორს გადააგდო, გაიმარჯვა თამაშში ან კარგი ნიშნები მიიღო. კოლექტივისტურ ქვეყნებში, როგორცაა, მაგალითად, ჩინეთი ან იაპონია, მხოლოდ პიროვნულ წარმატებაზე ყურადღების გამახვილება უხერხულობის განცდას აჩენს. ჩინელ მშობლებს მიაჩნიათ, რომ ცუდი საქციელის ჩადენის შემთხვევაში ბავშვი სირცხვილს აუცილებელად უნდა გრძობდეს. ისინი ბავშვებს უკვე სამი წლიდან ასწავლიან სირცხვილის გრძობის გამოყენებით კარგისგან ცუდის გარჩევას, მაგრამ იმას არ ითვალისწინებენ, რომ შესაძლოა, გადაჭარბებულმა სირცხვილის გრძობამ ბავშვის თვითშეფასებას ზიანი მიაყენოს.

45. რატომ უწოდებენ მეორეულ ანუ რთულ ემოციებს მე-ს ცნობიერებასთან დაკავშირებულ ემოციებს?

- (ა) ეს ემოციები საკუთარი თავის მიმართ დამოკიდებულებაზე ახდენს გავლენას და, შესაბამისად, ქცევის ცვლილებას განაპირობებს
- (ბ) ეს ემოციები უარყოფითად აისახება ადამიანის თვითშეფასებაზე, რაც გარშემომყოფთა მიმართ მისი ქცევის ცვლილებას განაპირობებს
- (გ) ამ ემოციების გამოხატვის უნარი მომავალში ადამიანის წარმატებასა თუ წარუმატებლობას განაპირობებს
- (დ) ეს ემოციები ადამიანს თვითნაღიზის საშუალებას აძლევს და საკუთარი არასწორი ქცევის გამოსწორებისა და სხვებთან ურთიერთობის გაუმჯობესებისკენ უბიძგებს

46. რას გულისხმობს წინადადება: „სიამაყის, სირცხვილისა ან დანაშაულის განცდის კომპლექსური გაგება სოციალური გამოცდილების საფუძველზე კოგნიტური განვითარების კვალდაკვალ ყალიბდება“?

- (ა) ასაკის მატებასთან და, შესაბამისად, გამოცდილების დაგროვებასთან ერთად ბავშვები უკეთ გამოხატავენ სიამაყის, სირცხვილისა თუ დანაშაულის გრძობას
- (ბ) კოგნიტური განვითარება და შესაბამისი სოციალური გამოცდილება ხელს უწყობს ბავშვის მიერ მეორეული ემოციების მიზეზების გაცნობიერების უნარის ჩამოყალიბებას
- (გ) კოგნიტური განვითარების გარკვეული დონეა საჭირო, რომ ბავშვმა მეორეული ემოციების სოციალურ გამოცდილებასთან დაკავშირება შეძლოს
- (დ) უფროსების რეაქცია ბავშვის ამა თუ იმ ქცევაზე მნიშვნელოვანწილად განაპირობებს სიამაყის, სირცხვილისა თუ დანაშაულის გრძობის გაცნობიერების უნარის ჩამოყალიბებას

47. ქვემოთ მოცემულია რამდენიმე უმცროსი სასკოლო ასაკის ბავშვის მსჯელობა. რომელი შეესაბამება ემოციური ცნობიერების განვითარების ყველაზე მაღალ საფეხურს?

- (ა) „მე ამაყი ვარ, იმიტომ რომ მამამ ფეხბურთის მატჩზე წამიყვანა.“
- (ბ) „მე ამაყი ვარ, რადგან ბევრს ვეცადე და სამკუთხედის დახაზვა შევძელი.“
- (გ) „მე მრცხვენია, იმიტომ, რომ საკონტროლო წერაში ცუდი ნიშანი მივიღე.“
- (დ) „მე დამნაშავე ვარ, რადგან ჭიქის გატეხვის გამო დედამ დამსაჯა.“

48. IV აბზაცის მიხედვით, სირცხვილის გრძნობა დანაშაულის გრძნობასთან შედარებით უფრო უარყოფით ზეგავლენას ახდენს ბავშვის თვითშეფასებაზე და, შესაბამისად, მის ადაპტაციურ უნარებზე, რადგან:

- (ა) უკავშირდება არა კონკრეტულ ქცევას ამა თუ იმ სიტუაციაში, არამედ ბავშვის მიერ საკუთარი შესაძლებლობებისა და თვისებების უარყოფით შეფასებას
- (ბ) ხელს უშლის ბავშვს, გააკონტროლოს საკუთარი იმპულსები და მოიფიქროს სხვა უფრო გონივრული ქცევა
- (გ) ბავშვს დესტრუქციული ემოციები უჩნდება იმ ადამიანების მიმართ, ვინც დაკავშირებული იყო სირცხვილის გრძნობის მაპროვოცირებელ სიტუაციასთან
- (დ) გულჩათხრობილობასა და დებრესიას იწვევს, თუმცა, გონივრული ქცევის გამოსწორების გზების ძიებას უწყობს ხელს

49. ბავშვი უკეთ გაუმკლავდება სიძნელეებს, თუ მშობლების რეაქცია მის წარუმატებელ ქცევაზე შემდეგია:

- (ა) „ასე ხომ უკვე სცადე; მოდი, ამჯერად სხვანაირად გავაკეთოთ...“
- (ბ) „შეხედე, შენი მეგობარი როგორ აკეთებს, შენც ხომ შეგეძლო ასე გაგვეეთებინა...“
- (გ) „შენ შეცდომა დაუშვი, თუმცა ეს შენთვის მაინც კარგი შედეგია...“
- (დ) „შენ არ გამოგივიდა, მოდი, მე გაჩვენებ, როგორ უნდა გააკეთო...“

50. ჩინელი ბავშვების სიტყვათა მარაგს სიტყვა „სირცხვილი“ გაცილებით უფრო ადრე ემატება, ვიდრე ეს ხდება მათ ჩრდილოამერიკელ თანატოლებში. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელშია ასახული კონკრეტული მიზეზი ამ ფაქტის ასახსნელად?

- (ა) ჩინელი მშობლები არ ითვალისწინებენ, რომ გადაჭარბებულმა სირცხვილის გრძნობამ შესაძლოა ბავშვის თვითშეფასებას ზიანი მიაყენოს
- (ბ) კოლექტივისტურ ქვეყნებში ... პიროვნულ წარმატებაზე ყურადღების გამახვილება უხერხულობის განცდას აჩენს
- (გ) ჩინელი მშობლები უკვე 3 წლიდან ასწავლიან ბავშვებს სირცხვილის გრძნობის გამოყენებით კარგისგან ცუდის გარჩევას
- (დ) ჩინელ მშობლებს მიაჩნიათ, რომ ცუდი საქციელის ჩადენის შემთხვევაში ბავშვი სირცხვილს აუცილებელად უნდა გრძნობდეს

51. ტექსტის ავტორის ძირითადი მიზანია:

- (ა) წარმოაჩინოს მშობელთა როლი ბავშვის ემოციური განვითარებისა და ქცევის ჩამოყალიბების პროცესში
- (ბ) ხაზი გაუსვას სოციალური გამოცდილების როლს ბავშვის ემოციებისა და მე-ს ცნობიერებასთან დაკავშირებული ემოციების ჩამოყალიბებაში
- (გ) გააანალიზოს სხვადასხვა ასაკის ბავშვთა ემოციების გამოხატვის უნარის განვითარების თავისებურებები კულტურულ კონტექსტში
- (დ) განიხილოს ერთ-ერთი ტიპის ემოციების განვითარების თავისებურებები სოციალური გამოცდილებისა და კულტურული კონტექსტის გათვალისწინებით

ანალიტიკური წერა

52. შეგახსენებთ რამდენიმე საბავშვო ნაწარმოების შინაარსს:

ჯანი როდარის საბავშვო მოთხრობის გმირი, პატარა ჯელსომინო საოცარ ქვეყანაში მოხვდა, სადაც სასტიკი და გაიძვერა მეკობრე მეფობდა. ამ ქვეყანაში სიტყვა „მეკობრე“ პატიოსან ადამიანს ნიშნავდა, პურს მელანს ეძახდნენ, ყველს – საშლელს, საფუნთუშეში საკანცელარიო ნივთები იყიდებოდა, საკანცელარიო მაღაზიაში კი – პური. ყოველ დღით ხალხი ერთმანეთს „დილა მშვიდობისას“ კი არა, „ძილი ნებისას“ უსურვებდა. ცრუთა ქვეყანაში ძაღლები კნაოდნენ, კატები ყეფდნენ, თაგვები ღრიალებდნენ, ლომები კი წრიპინებდნენ.

მეფის ბრძანებით, გამრავლების ტაბულაში რიცხვებს ადგილი შეუცვალეს. გამრავლების ნაცვლად უნდა გაგეყო, თუ მიმატება გინდოდა, უნდა გამოგეკლო....

დონალდ ბისეტის ერთ მოთხრობაში ყვავი ალისა სიზმარს ნახავს, ყირამალა სიზმარს: კატები ძაღლებზე ნადირობენ, თაგვები – კატებზე, ფორანში მერძევე შებმულა, ცხენი კოფოზე ზის და მერძევეს აჩქარებს, ბავშვები მშობლებს ტუქსავენ, მშობლები ტირიან: „მეტს აღარ ვიზამთ!“ ღამით მზე ანათებს, დღისით – მთვარე და ვარსკვლავები. „ესეც თუ ცხოვრებაა! ყველაფერი ყირამალაა!“ – ამბობს კატა მური.

გაიხსენეთ ქართული ხალხური ლექსიც:

სანთლის გუთანს ავაშენებ,
შიგ შევაბამ უღელს დევსა,
ზღვაში ვხნავ და ზღვაში ვთესავ,
ხმელზე ვინადირებ თევზსა.

ყინულზე კალოს გავლეწავ
და მშრალზე გადავყრი ბზესა,
ჭინჭველას გოდორს ავკიდებ
და დევებს დავუყრი ბზესა.

საბავშვო ნაწარმოებებში ხშირად ყველაფერი „ყირამალაა“, მწერალი თუ ლექსის მოქმელი რეალურს ცვლის არარეალურით. იმსჯელეთ:

- რა მიზნით მიმართავენ საბავშვო ნაწარმოებთა ავტორები ამ ხერხს.
- რა პოზიტიური შედეგები შეიძლება მოჰყვეს ბავშვისთვის ამგვარი შინაარსის მქონე ნაწარმოების სწავლებას.
- მსჯელობის გასამყარებლად მოიყვანეთ არგუმენტები და მაგალითები.

თქვენ მიერ დაწერილი თხზულება უნდა შეიცავდეს, სულ მცირე, 100 სიტყვას.

შავი სამუშაოსთვის

ტესტი დაწყებითი საფეხურის მასწავლებელთათვის ქართული ენა და ლიტერატურა

სწორი პასუხები და შეფასების კრიტერიუმები

პროფესიული ცოდნა და მეთოდика

ქართული ენა და ლიტერატურა

1	დ				
2	ბ				
3	ბ				
4	ა				
5	ბ				
6	დ				
7	დ				
8	მაქსიმალური ქულა: 8				
	შეცდომა		უნდა იყოს		
	სასო წარკვეთილმა		სასოწარკვეთილმა		
	მიახწია		მიაღწია		
	მადლობა მოუხადა		მადლობა გადაუხადა		
	დათვარიელება		დათვალიერება		
	<ul style="list-style-type: none"> • თითოეული შეცდომის გასწორება და შესაბამისი დასაბუთება ფასდება 2 ქულით. • მხოლოდ შეცდომის გასწორება, სათანადო დასაბუთების გარეშე, ფასდება 1 ქულით. • მოსწავლის მიერ სწორად დაწერილი სიტყვის მცდარი ფორმით შეცვლის შემთხვევაში შეფასებას აკლდება 1 ქულა. 				
9	მაქსიმალური ქულა: 1				
	<p>1 ქულა: მითითებულია ზმნის სწორი ფორმა - გაანალიზა; წარმოდგენილია ზმნის ამ ფორმაში თავმოყრილი სამივე ა ბგერის გრამატიკული ანალიზი.</p> <p>0 ქულა: არ არის მითითებული ზმნის სწორი ფორმა ან არ არის წარმოდგენილი ზმნის ამ ფორმაში თავმოყრილი ა ბგერებიდან რომელიმეს გრამატიკული ანალიზი.</p>				
10	მაქსიმალური ქულა: 1				
	<p>1 ქულა: ახსნილია, რომ „რე“ პრეფიქსი მიუთითებს განახლებაზე, შექცევითობაზე, განმეორებად მოქმედებაზე.</p> <p>0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული ან არამართებულია.</p>				
11	მაქსიმალური ქულა: 1				
	ა	ბ	გ	დ	ე
	3	5	2	6	1
12	მაქსიმალური ქულა: 1				
	ა	ბ	გ	დ	
	4	1	2	5	
13	მაქსიმალური ქულა: 1				
	ა	ბ	გ	დ	
	3	1	4	5	

14	მაქსიმალური ქულა: 1					
	ა	ბ	გ	დ	ე	
	3	2	2	1	4	
15	მაქსიმალური ქულა: 1					
	ა	ბ	გ	დ	ე	ვ
	2	4	3	1	3	1
16	ა					
17	ბ					
18	დ					
19	ზ					
20	დ					
21	დ					
22	მაქსიმალური ქულა: 2					
<p>2 ქულა: აღნიშნულია სწორი პასუხი - ბ - და ამოწერილია რომელიმე შემდეგი ფრაზებიდან:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ყველას და, მათ შორის მეც; • მათ შორის მეც; • მათ შორის; <p>1 ქულა: აღნიშნულია სწორი პასუხი - ბ, მაგრამ არ არის ამოწერილი სათანადო ფრაზა, ან ამოწერილია სათანადო ფრაზა, თუმცა, არ არის აღნიშნული სწორი პასუხი;</p> <p>0 ქულა: არ არის აღნიშნული სწორი პასუხი და არ არის ამოწერილი არც ერთი სათანადო ფრაზა.</p>						
23	მაქსიმალური ქულა: 1					
<p>1 ქულა: მითითებულია შეფასების შემდეგი კრიტერიუმები: ლოგიკურად უკავშირდება თუ არა მოთხოვნის მოსწავლისეული ფინალი ნაწარმოებში დასმულ საკითხს; რამდენად შემოქმედებითად არის გადაწყვეტილი ამოცანა; და სხვა</p> <p>0 ქულა: პასუხი არ არის ან მოცემულია შეფასების არაადეკვატური კრიტერიუმი.</p>						
24	მაქსიმალური ქულა: 1					
<p>1 ქულა: მოცემულია სწორი პასუხი - <i>კამარა</i>;</p> <p>0 ქულა: პასუხი არ არის გაცემული ან შეუსაბამოა.</p>						
25	მაქსიმალური ქულა: 2					
<p>2 ქულა: სწორად არის ამოწერილი მითითებული სიტყვები და წარმოდგენილია არგუმენტირებული მსჯელობა ლექსში დასმული საკითხის შესახებ;</p> <p>1 ქულა: სწორად არის ამოწერილი მითითებული სიტყვები, მაგრამ არ არის არგუმენტირებული მსჯელობა საკითხზე; ან წარმოდგენილია არგუმენტირებული მსჯელობა ლექსში დასმული საკითხის შესახებ, მაგრამ არასწორად არის ამოწერილი ან არ არის ამოწერილი მითითებული სიტყვები;</p> <p>0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული ან არამართებულია.</p>						
26	მაქსიმალური ქულა: 2					
<p>2 ქულა: სწორად არის ამოწერილი მითითებული სიტყვა და მართებულად, მეექვსეკლასელი ბავშვისათვის გასაგებად, გრამატიკული ცნებების გამოყენებით არის ახსნილი სიტყვის შექმნის საკითხი;</p> <p>1 ქულა: სწორად არის ამოწერილი მითითებული სიტყვა, მაგრამ არ არის ახსნილი სიტყვის შექმნის საკითხი; ან სწორად არის ამოწერილი მითითებული სიტყვა, მაგრამ საკითხის ახსნა არ შეეფერება მეექვსეკლასელი ბავშვის ენობრივ/ლექსიკურ კომპეტენციას;</p> <p>0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული ან არამართებულია.</p>						
27	მაქსიმალური ქულა: 1					
<p>1 ქულა: მოცემულია მეოთხეკლასელისათვის გასაგები ლექსიკით მსჯელობა ნაწარმოების ჟანრის თავისებურებებზე;</p> <p>0 ქულა: დასახელებულია ნაწარმოების ჟანრი, მაგრამ არ არის მსჯელობა მის თავისებურებებზე; პასუხი არ არის მოცემული ან არამართებულია.</p>						

<p>28</p>	<p>მაქსიმალური ქულა: 3</p> <p>3 ქულა: წარმოდგენილია მსჯელობა საკითხზე, თუ რაზე არ ზრუნავს მამა შვილთან ურთიერთობისას, განხილულია ნაწარმოებში წამოჭრილი ძირითადი პრობლემა და დამოწმებულია მაგალითი ლიტერატურიდან;</p> <p>2 ქულა: წარმოდგენილია მსჯელობა საკითხზე, თუ რაზე არ ზრუნავს მამა შვილთან ურთიერთობისას, განხილულია ნაწარმოებში წამოჭრილი ძირითადი პრობლემა, თუმცა, არ არის დამოწმებული პარალელი სხვა ნაწარმოებიდან;</p> <p>1 ქულა: წარმოდგენილია მსჯელობა საკითხზე, თუ რაზე არ ზრუნავს მამა შვილთან ურთიერთობისას, მაგრამ არ არის გამოკვეთილი ნაწარმოებში წამოჭრილი ძირითადი პრობლემა და არ არის დამოწმებული პარალელი სხვა ნაწარმოებიდან; ან წარმოდგენილია გააზრებული მსჯელობა ნაწარმოებში წამოჭრილი ძირითადი პრობლემის შესახებ, თუმცა, არ არის განხილული საკითხი, თუ რაზე არ ზრუნავს მამა შვილთან ურთიერთობისას, და არ არის დამოწმებული პარალელი სხვა ნაწარმოებიდან;</p> <p>0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული, ან მოცემულია მხოლოდ პარალელი სხვა ნაწარმოებიდან, ან მხოლოდ არამართებული მსჯელობა საკითხზე.</p>
<p>29</p>	<p>მაქსიმალური ქულა: 2</p> <p>2 ქულა: სწორად არის მითითებული ნაწარმოებში დასმული ორი ძირითადი საკითხი და მოცემულია მართებული, მეექვსეკლასელი ბავშვისათვის გასაგები ენით მსჯელობა პრობლემის არსზე;</p> <p>1 ქულა: სწორად არის მითითებული ნაწარმოებში დასმული ორი ძირითადი საკითხი, მაგრამ არ არის მსჯელობა პრობლემის არსზე ან საკითხის ახსნა არ შეეფერება მეექვსეკლასელი ბავშვის ენობრივ/ლექსიკურ კომპეტენციას;</p> <p>0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული ან არამართებულია.</p>
<p>30</p>	<p>მაქსიმალური ქულა: 3</p> <p>3 ქულა: თითოეული ტიპის მოსწავლისათვის შერჩეული და აღწერილია ადეკვატური დავალება;</p> <p>2 ქულა: მხოლოდ ორი ტიპის მოსწავლისათვისაა შერჩეული და აღწერილი დავალება ადეკვატურად;</p> <p>1 ქულა: მხოლოდ ერთი ტიპის მოსწავლისათვისაა შერჩეული და აღწერილი დავალება ადეკვატურად;</p> <p>0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული ან არამართებულია.</p>

კითხვისა და წერის სწავლება

31	დ
32	ბ
33	ბ
34	ბ
35	დ
36	ბ
37	ბ
38	ბ
39	ბ
40	ა
41	მაქსიმალური ქულა: 2
	<p>2 ქულა: აღწერილია დავალებაში მოცემული პრობლემის დაძლევისთვის შესაბამისი აქტივობა, რომელშიც ჩანს, რომ მოსწავლეს შეუძლია საკუთარი შეცდომების დამოუკიდებლად გასწორება;</p> <p>1 ქულა: აღწერილია დავალებაში მოცემული პრობლემის დასაძლევად საჭირო ადეკვატური აქტივობა, თუმცა, პასუხში არ ჩანს, რომ მოსწავლეს შეუძლია დამოუკიდებლად აღმოჩინოს და გაასწოროს შეცდომა;</p> <p>0 ქულა: მითითებულია წარმოდგენილი პრობლემისთვის შეუსაბამო აქტივობა; პასუხი ძალიან ზოგადია; დავალება არ არის შესრულებული.</p>
42	მაქსიმალური ქულა: 1
	<p>2 ქულა: წარმოდგენილია შეკითხვა, რომელიც დაეხმარება მოსწავლეს, მოცემულ ტექსტში დაინახოს მიზეზშედეგობრივი მიმართება;</p> <p>0 ქულა: მოცემულია შეუსაბამო / ძალზე ზოგადი შეკითხვა; დავალება არ არის შესრულებული.</p>
43	მაქსიმალური ქულა: 1
	<p>1 ქულა: მოცემულია შეკითხვა, რომელიც დაეხმარება მოსწავლეს ტექსტის სხვადასხვა ნაწილში წარმოდგენილი ინფორმაციის ერთმანეთთან დაკავშირებასა და დასკვნის გამოტანაში;</p> <p>0 ქულა: მოცემულია შეუსაბამო / ძალზე ზოგადი შეკითხვა; დავალება არ არის შესრულებული.</p>
44	მაქსიმალური ქულა: 1
	<p>1 ქულა: მოცემულია შეკითხვა, რომელიც დაეხმარება მოსწავლეს ახალი ცოდნის საკუთარ გამოცდილებასთან ინტეგრირებასა და ტექსტის გააზრებაში;</p> <p>0 ქულა: მოცემულია შეუსაბამო / ძალზე ზოგადი შეკითხვა; დავალება არ არის შესრულებული.</p>

აკადემიური უნარები

წაკითხული ტექსტის გააზრება

45	ა
46	ბ
47	ბ
48	ა
49	ა
50	ბ
51	დ

ანალიტიკური წერა

52	<p>მაქსიმალური ქულა: 13</p> <p>1. შინაარსის რელევანტურობა ნაშრომი შეესაბამება მოცემულ საკითხს, პასუხობს დასმულ ამოცანებს. 2 ქულა: ნაშრომი პასუხობს თემას, არ ეხება არარელევანტურ საკითხებს; 1 ქულა: თემას პასუხობს ნაშრომის მხოლოდ გარკვეული მონაკვეთი; მოცემულია არარელევანტური ინფორმაცია; 0 ქულა: ნაშრომი არ პასუხობს თემას, შეეხება სრულიად განსხვავებულ საკითხს, წარმოადგენს დავალების პერიფრაზს. <i>შენიშვნა: თუ ნაშრომი პირველი კრიტერიუმის მიხედვით შეფასდება 0 ქულით, ის აღარ გასწორდება სხვა კრიტერიუმების მიხედვით.</i></p> <p>2. დასაბუთება აპლიკანტის პოზიცია წარმოდგენილია შესაბამისი დასაბუთებით, მსჯელობა გამყარებულია დამაჯერებელი, ადეკვატური არგუმენტებითა და მაგალითებით. 3 ქულა: მოყვანილია დამაჯერებელი, მრავალფეროვანი, ორიგინალური არგუმენტები, მაგალითები, განხილულია კონტრარგუმენტები; 2 ქულა: არგუმენტით/მაგალითით გამყარებულია მხოლოდ ზოგიერთი მოსაზრება, ან არგუმენტები მოყვანილია ყველა მოსაზრებისთვის, აპლიკანტი თანმიმდევრულად მსჯელობს საკითხის შესახებ; 1 ქულა: არის დასაბუთების მცდელობა, თუმცა არგუმენტები ზედაპირული, ერთფეროვანი და არადამაჯერებელია; 0 ქულა: მოსაზრებები არ არის გამყარებული მაგალითებითა და არგუმენტებით, არ არის წარმოდგენილი ლოგიკური მსჯელობა.</p> <p>3. თხრობის ორგანიზება ნაშრომი სტრუქტურულად გამართულია, აზრები მწყობრად, თანმიმდევრულად არის გადმოცემული, თხზულების ნაწილები ერთმანეთთან ლოგიკურადაა დაკავშირებული. 2 ქულა: ტექსტი სტრუქტურულად გამართულია _ ნაწერში წარმოდგენილია საკითხის დასმა, მსჯელობა, დასკვნა; აზრები მწყობრად არის გადმოცემული, მონაკვეთები ლოგიკურად უკავშირდება ერთმანეთს; 1 ქულა: ნაწერში დასმულია საკითხი, თუმცა, მსჯელობა ზედაპირულია, წარმოდგენილი დასკვნა არამართებულია ან შეუსაბამო; წარმოდგენილია ტექსტის მხოლოდ ზოგიერთი სტრუქტურული ნაწილი; ერთმანეთს ლოგიკურად უკავშირდება ტექსტის მხოლოდ ზოგიერთი მონაკვეთი; 0 ქულა: ნაწერში წარმოდგენილია პერიფრაზი და მხოლოდ მცირე მონაკვეთი ეთმობა მსჯელობას(რამდენიმე წინადადება, პატარა აზრები ა. შ.); მოსაზრებები, ტექსტის ნაწილები ერთმანეთთან ლოგიკურად არ არის დაკავშირებული; ნაწერში არ არის წარმოდგენილი სტრუქტურული ნაწილები _ საკითხის დასმა, მსჯელობა, დასკვნა.</p>
-----------	--

4. სტილი, ლექსიკა

აზრები ცხადად, ნათლადაა გამოთქმული, ნაწერი ლექსიკურად მდიდარი და სტილისტურად გამართულია, ლექსიკა შეესაბამება დასმულ საკითხს.

3 ქულა: არ არის დაშვებული სტილისტური შეცდომები, ტექსტი ლექსიკურად მდიდარია, აზრი მკაფიოდ და გამართულად არის გადმოცემული, გამოყენებულია საკითხის შესაფერისი ლექსიკა და სტილი.

2 ქულა: დაშვებულია 2-3 უმნიშვნელო სტილისტური შეცდომა, ტექსტი ლექსიკურად გამართულია, აზრი მკაფიოდ არის გამოხატული

1 ქულა: ნაწერი ლექსიკურად მწირია, დაშვებულია სტილისტური შეცდომები, თუმცა აზრი გასაგებად არის გადმოცემული. გამოყენებული ლექსიკა და სტილი მეტ-ნაკლებად შეეფერება საკითხს.

0 ქულა: ნაწერი ლექსიკურად ღარიბია; დაშვებულია უხეში სტილისტური შეცდომები; გამოყენებულია არაადეკვატური ლექსიკა და სტილი;

5. სინტაქსი, მორფოლოგია, პუნქტუაცია

ნაშრომი სინტაქსურად გამართულია, ნაწერი შესრულებულია თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმების დაცვით.

3 ქულა: არ არის დაშვებული სინტაქსური, ორთოგრაფიულ-მორფოლოგიური და პუნქტუაციური შეცდომები, დაცულია თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები.

2 ქულა: დაშვებულია უმნიშვნელო სინტაქსური, ორთოგრაფიულ-მორფოლოგიური და პუნქტუაციური შეცდომები, თუმცა თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები ძირითადად დაცულია.

1 ქულა: დაშვებულია სინტაქსური, ორთოგრაფიულ-მორფოლოგიური, პუნქტუაციური შეცდომები, დარღვეულია თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები

0 ქულა: დაშვებულია უხეში სინტაქსური, ორთოგრაფიულ-მორფოლოგიური, პუნქტუაციური შეცდომები

იმისათვის, რომ ნაშრომი ყველა კრიტერიუმის მიხედვით გასწორდეს, ის უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ პირობებს:

- უნდა შეეხებოდეს დავალებაში მოცემულ საკითხს;
- არ უნდა წარმოადგენდეს დავალების პირობის პერიფრაზს;
- არ უნდა შეიცავდეს ინფორმაციას, რომლის საშუალებით შესაძლებელია აპლიკანტის პიროვნების იდენტიფიცირება - სახელსა და გვარს (რეალურსა თუ გამოგონილს), მეტსახელს, ხელმოწერას და ა.შ.
- შესრულებული უნდა იყოს ისეთი ხელწერით, როგორც წაკითხვაც შესაძლებელია.

თუ ნაშრომი არ აკმაყოფილებს ამ პირობათაგან რომელიმეს, ის შეფასდება 0 ქულით.

ნაშრომი უნდა შეიცავდეს, სულ მცირე, 100 სიტყვას. სხვა შემთხვევაში ის გასწორდება მხოლოდ I და II კრიტერიუმების მიხედვით.